

הבורסה

אוספים בזול ומחכים להסדר

המייצר אכוסים לרפתות. הרבע הזה נמכר בכפוף מהמחיר של מחצית מפעלי "פרג" ששווים פי שניים מהמיועל בכרש. ובכל זאת קונים, קונים הכל. אז אני שואל מי המטומטם, אה?

מס' הכנסה מטומטם

גם לזה יש הוכחה. אומנם בצורה עקיפה, אבל עדיין נכונה. בשיטתו זהה של ההנפקות קורה דבר מעניין: כדי לצאת לבורסה, חייב המנפיק להיראות יפה, ואת המראה היפה הזה צריך לרפד ברווחים נאים ועליהם כמובן לשלם מיסים נאים. יש איוו תופעה מעניינת. רוב החברות שיוצאות בהנפקה הראו רווחים נאים בשנת המאון האחרונה — 1981. בשנות המאון הקודמות היו בדרך-כלל הפסדים או רווחים קטנים יחסית. מה זה אומר? שמייסים את המאון. או שקודם הרוויחו יותר ועליידי תרגילים שלילי מעט, או שהרוויחו מעט ובמאון האחרון הראו רווחים גדולים. כדי לצבור שרידים לקראת ההנפקה. **אני לבשעצמי נוסח לחשוב, שמס' ההכנסה לא עשה עבודה מקצועית. פשוט אין לו מספיק כוח אדם. בנגד עובדה זו הם במשקמים פחות, והשכירים משלמים יותר, כרגיל.**

אז מי דפק את מס' ההכנסה. ומסדר אחרי זה את ציבור המשקיעים בהנפקה וגורף רווחיהו עצומים על חשבון המטומטמים הראשונים? מי?

אני רוצה לומר כמה דברים חשובים ואת אלה אפשר לרשום. הבורסה מחכה להסדר בכיורת. אם יהיה הסדר, אז כל אלה שאספו בשבועיים האחרונים סחורה, יהנו. כולם מחכים עם סחורה, ואם הם מחייבים והעניין בכיורת יסתדר, יקפץ השוק בעשרים אחוז. עוד משהו: אם תהיינה גזרות כלכליות, ואלה שמטיילים את הגזרות יקחו, וזא יתנו, תרד הבורסה, לאט, אבל בטוח.

עד סוף אוגוסט אין מה לחשוש. ההנפקות הקטנות והענקיות ידאגו לבורסה ברמה סבירה, מעין מעורב מוסה מעלה. כרגיל במצבים אלה, אני מיעץ לכם לקחת טרמפ על המניות העולות — לקנות בשער נמוך ולמכור בשער גבוה. לא אני המצאתי את החוכמה הזו.

הציבור מטומטם

זהו ציטוט ישיר מדבריו של אחד מחכמי הבורסה: הציבור מטומטם. שאלתי למה? וקיבלתי תשובה, דווקא לעניין. תראה, הוא אמר, בשבוע שעבר קנתה חברת חרות, שהיא חברת-בת של סולל-בונה, את מחצית הבעלות על מיפעלי-מתכת פרג, ושלי-מה תמורתם 850 אלף דולר, בערך 20 מיליון שקל. **יפה, עבשיו, בשבוע שעבר היתה ההנפקה של תעשיות לכיש, הם מכרו לציבור רבע מהבעלות על מיפעל שהוא למעשה מסגריה קטנה עד בינונית**

הבנקים עושקים את הלקוחות

מערכת הבנקאות בארץ, היא אחת היערי לות ביותר בעולם. וזה נכון. היא גם גדור לה יותר מהמדינה שבה וממנה היא פועלת. שני בנקים ישראליים נמנים 100 ה' בנקים הגדולים בעולם.

אם זה כך, שאלתי בנקאי בכיר, או למה דופקים את הלקוחות בארץ? כשלא ה' ב'ן, אמרתי לו שאפילו מקורות בבנקי ישראל, שביקשו להישאר בעילום-שם, טענו שהבנקאים עושקים את הלקוחות. לא תמיד, לא את כולם, אבל את חלקם לפעמים. לא ייתכן, אמר הבנקאי. ייתכן ועוד איך, אמרתי. למה למשל אתם נבטיל קנסות מהלקוחות. בטענת-שואו שזה בשביל בנקי-ישראל, וזה מכתיש שקיבל את ה' קנס. או טוען שקיבל רק חלק מהקנס שא-תם גבתם, או פשוט לקחתם יותר ממה שצריך או מחייב החוק. אין דברים כאלה, אמר הבנקאי. יש ויש אמרתי, ומה שחשוב עוד יותר, יש הוכחות.

בקיצור, הבנקים ימשיכו להיות יעילים, ימשיכו לגבות מאיתנו קנסות שלא היו צריכים לגבות ובנקי-ישראל ימשיך להי' שאר בעילום-שם. "מבחינה פילוסופית אתה צודק", אמר לי מקור בכיר בבנק, גם הוא בעילום-שם, פילוסופי כמובן.

הדולר לא עלה והמניות לא ירדו

אני חייב למען הסדר הטוב ומאות אלפי קוראי ידיעות אחרונות להעיר לראש מדור השקל שלך באותו עיתון על העולה ש-הוא גורם למניות מסוימות ולדולר. ובכן, בעמוד הראשון של מוסף השקל שלך של יום השישי האחרון, נאמר שהדולר עלה ביותר מ-4 אחוז וגם מוסבר מדוע ולמה קרה הדבר. להסבר היה מקום, אילו באמת קרה מה שנכתב. האמת הצרופה היא, ש' בשבוע האחרון לא עלה הדולר כלל. להי' פה, הוא ירד, ירידה שהיא הגדולה ביותר מאז תחילת השנה.

גם בעיתונות, כמו בענפים אחרים, מקובלת התמחות על פי נושאים. האיש אשר על הבורסה כ"ידיעות אחרונות" הוא אולי ה' טוב בכתבי הבורסה, ולכן ראוי לקרוא את דיווחיו בתשומת לב. אבל כאשר על הבורסה כותב זה שכתב על הדור, הדברים שונים. הוא כתב למשל על "המניות ה' מאכזבות" ש' השבוע, שמה ש' איפיון אותן הוא ירידה שבועית של כ-50%. אילו היה נורה וש' אל למה, היו מסבירים לו שה' ירידה היא טכנית בלבד, כי בחלק הארי ש' רשימת המניות המאכזבות חילקו הטבות של מאה אחוז, ולכן ירד שערן, אך הן בהחלט לא מאכזבות. הלואי כל שבוע ירי-דות כאשר בעקבות חלוקת ה' בות.

המסקנה: גם בעיתונות צריך כד אחר לעסוק בשיטחו.

תכשיטים:

אופנה אחרונה

האשה, התנפצה. כל אבן-חן צבעונית הפי' כה לאופנתית. ועכשיו לעיקר: ישנם היום מרכזים ליי' צור אבני-חן סינתטיות, שרק מומחה ראוי לשמו יוכל להבדיל בינן ובין האבן הא' מיחית. אז אם משהי רוצה לקנות טבעת משובצת באבני-חן, טוב תעשה אם לא תקנה "מציאה". והעיקר, תמיד צריך לבי' קש העודה על הקניה.

מה יותר טוב מטבעת משובצת ביהלור' מים? טבעת משובצת באבני-חן. כך, על כל פנים, טוענות הבורסות לתכשיטים. מתברר שהטבעות המשובצות ביהלומים, שהיו באופנה בשלושים השנים האחרונות, נעלמת. שוב אין רוכשים טבעת לי' צורכי השקעה אלא לגוי בלבד. אז החלל שנוצר, הדרו ע' מהרה יזמיו שהריחו את השוק והתחילו לשווק תכשיטים, וכע' קר טבעות זהב, משובצים ביהלור' מים קטנים ואבני' חן זולות יחסית. לי' אופנה התחילו לי' היכנס אבני-חן יק' רות וחצי יקרות, שהמבנה המשותף שלהן הוא צבעוני' יות. אבני-חן אלה נבדלות אחת מה' שנייה בצבען, כי קושי שזהן, כאשר היהגום הוא בראש רשימת האב' נים הקשות.

כמה שמות של אבני חן: טופז — אבן יקרה מברזיל הצבעים הם חום בהיר — צהבהב — כחול — ורוד ושקוף. קווארץ — אבן זולה בצבעים סגול — צהוב — ורוד. איזמרגד — מדרום-אפריקה וקולור' מביה, הצבע ירוק-דשא. ספיר — בצבעים כחול — כתום — ירוק — צהוב — לבן. אודם — אבן יקרה בצבע אדום. אקוזה — מרין בצבע כחוליים. יש עוד רשימה ארו' כה, כולל אבני-חן אחרות.

האגדה, שהיהלום הוא הטוב שבידידי כשהמישחק מתחמם". פשוט, הוא עשוי מפוליטרין מוקצף, הצף על פני מי הבי' ריכה. כל כלי-המישחק עשויים מאותו חור' מר, ואינם שוקעים במים — של הבריכה או של האמבט. המחיר ממש מציאה: 22.50 דולר. מי שרוצה ש-ש' משתחכם יקנה ש-ש'בש ממוחשב, כך תוכל לשחק נגד עצמך וגם להפסיד. המחיר, כולל הסוללות, 100 דולר בלבד. זהירות, אינו צף על פני המים.

מי שקצה נפשו בש-ש'בש יכול לקנות קלפים ממוגנטים, עם שולחן תואם, טוב לחוף או למרפסת. המחיר: 26 דולר. לקי' נוח, תחנת מזג-אוויר אלקטרונית, המראה את מעלות החום בפארנהייט וצלסיוס, בי' בית ומחוצה לו; את כיווני הרוחות ומהי' רותן במיילים וקילומטרים; את הלחץ הי' ברומטרי באינצ'ים ומיליברים; אזעקה מר' פעלת כאשר נמדדות מעלות חום גבוהות במיוחד. או ליהפך, נמוכות במיוחד. כולל הוראות הפעלה, המחיר המצחיק 795 דולר, במישקל של 7 קילוגרם. בגליון הבא תפצים נוספים.

כמעט שכחתי. האופנה החדשה מרגישה את איי-הסימטריות ש' הטבעת או התכשיט.

הכל בכולבו

חבר טוב שלי חזר השבוע מארצות-הבר' רית. הוא הביא לי מתנה מקורית: לא איזה מחשב או טלפון אלוטרי, או מקלף ביצים קשות אוטומטי. הוא הביא קטלוג של כולבו ניו-יורקי' לעשירים ולסתם דברים משוגעים. השם: האמאשר שלמר, ברחוב 57 מיורח 145. אפשר להזמין בטלפון, בי' ש' 24 שעות ביממה. אני חייב לצטט את הכולבו: ב,האמאשר שלמר אנו מאמינים שלא לסבול הלקות צודק — אך הוא אינו חייב לסבול בשל כך". הכולבו הוא בן 134 שנה ויו"ר מועצת-המנהלים היא אשה, וגם זה חשוב.

בין הדברים המעניינים שהם מוכרים אפי' ש' למצוא מיטת-שמש הנעה עם השמש

שעון לעצמנים השעה על הקיר

בסיוע של מנוע, המופעל באנרגיית השמש. המחיר 4500 דולר. יותר זול הוא מחירו של שעון-ישולחן סימפון (דיגיטלי) בעצי' לגים ולכאלה ששנתם נודדת. המיוחד בשי' עון שהוא גם מקרין את השעה המדוייקת על התיקרה או הקיר, וכך אין צורך לסובב את הראש. אתה פוק עיניים והדבר הוא שן שאתה רואה היא השעה המדוייקת. המחיר שווה לכל כיס: 60 דולר. אפשר למצוא שם ש-ש'בש, המקרר אותך

אלחוטני הצמרת

נפלה לידי רשימה מעניינת מאוד. הנה היא: נפתלי בלומנטל מכור, גרשון רוזוב מניבור, אהרון גניש קבלן, זכריה דרוקר של דרוקר, ארנסט יפת של בלי'ל, אהרון מאיר של בנק-המיוזרחי, שלמה אליהו מהביטוח, מנחם ובר מבנק-הספנות, לשעבר, ועוד כמה שמות מעניינים וחשובים. המשותף לכל אלה — מכשיר טלפון אלוטרי במכונית, שממנו אפשר להתקשר לכל מקום בעולם ולקבל שיחה מכל מקום בעולם. הצד הטכני פחות חשוב, המחיר מעניין. המחיר למכשיר הוא 2370 דולר, בערך 61600 שקל (616 אלף לירות). דמי-שירות 90 דולר לחודש. כל פעימת מונה חצי דולר. צעצוע לעשירים מזידה, וזאדה שמנהלים חברות-ענק.